

Niina Salmi

**IKÄ- JA
SUKUPUOLINEUTRAALIN
VAATETUSKUOSIN
SUUNNITTELU**

Tiivistelmä

OPINNÄYTETYÖ (AMK)
TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
Muotoilun koulutus
2021 | 35 sivua, 6 liitesivua
Niina Salmi

Ikä- ja sukupuoli neutraalin vaatetuskuosin suunnittelu

Tämän opinnäytteen tavoitteena oli suunnitella ikä- ja sukupuoli neutraaleja vaatetuskuoseja. Tutkimuksella pyrittiin saamaan kattavaa tietoa aiheesta sekä kuluttajien mieltymyksistä suunnitteluprosessin tueksi.

Tutkimusmenetelminä tässä työssä käytettiin asiantuntijahaastatteluja, kuva-analyysiä ja survey-tutkimusta. Asiantuntijahaastatteluilla ja kuosianalyysillä selvitettiin, minkälaisia ovat ikä- ja sukupuoli neutraalit kuosit ja mitkä tekijät siihen vaikuttavat. Survey-tutkimuksella kartoitettiin kuluttajien mieltymyksiä sekä mielipiteitä ikä- ja sukupuoli neutraaleihin kuoseihin liittyen.

Työn tuloksena syntyi kolme erilaista kuosia, jotka sopivat kaikille ikään ja sukupuoleen katsomatta.

ASIASANAT:

Kuosisuunnittelu, sukupuoli neutraalius, ikäneutraalius,

Abstract

BACHELOR'S THESIS
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED
SCIENCES

Design

2021 | 35 pages, 6 pages in
appendices

Niina Salmi

Designing age- and gender-neutral surface patterns for clothing

The goal of this thesis was to create surface patterns for everyone, regardless of age and gender. The study sought to obtain comprehensive information on the topic as well as consumer preferences to support the design process.

Research methods used in the thesis were interviews, image analysis and an online survey. By using interview and image analysis, the goal was to gain understanding of age- and gender-neutral surface patterns, what they are like and which factors could affect them. The online survey investigated consumers' preferences and opinions regarding age- and gender-neutral patterns on clothing.

As a result, three different age- and gender-neutral surface patterns for clothing were created based on the findings.

KEYWORDS:

Surface pattern design, age neutrality,
gender neutrality

Sisältö

KÄYTETYT LYHENTEET TAI SANASTO

1 JOHDANTO

2 TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

2.1 VIITEKEHYS

2.2 PROSESSIKAAVIO

2.3 TUTKIMUSMENETELMÄT

3 IKÄ- JA SUKUPUOLINEUTRAALIUS

3.1 ASiantuntijahaastattelu

3.2 Kuosianalyysi

4 KULUTTAJIA MIELLYTTÄVÄT VÄRIT JA KUOSIT 26

5 SUUNNITTELUPROSESSI 33

5.1 LÄHTÖKOHDAT

5.2 IDEOINTI JA LUONNOSTELU 35

6 VALMIIT KUOSIT 41

7 YHTEENVETO 48

LÄHTEET 50

LIITTEET

7 LIITE 1. ASiantuntijahaastattelu

8 LIITE 2. SURVEY-TUTKIMUKSEN KYSYMYKSET

9

10

11

13

14

16

34

35

41

48

50

KUVAT

Kuva 1. Aarrekidin analysoidut kuosit. (Aarrekid 2019)	18
Kuva 2. Kaikon analysoidut kuosit. (Kaiko 2019)	20
Kuva 3. Papun analysoidut kuosit. (Papu 2019)	22
Kuva 4. Vimman analysoidut kuosit. (Vimma 2019)	24
Kuva 5. Tyttöjen sekä poikien vaatteisiin sopivimmiksi mielletyt kuosit.	27
Kuva 6. Tyttöjen sekä poikien vaatteisiin vähiten sopiviksi mielletyt kuosit.	27
Kuva 7. Lasten sekä aikuisten vaatteisiin sopivimmiksi mielletyt kuosit.	28
Kuva 8. Lasten sekä aikuisten vaatteisiin vähiten sopiviksi mielletyt kuosit.	28
Kuva 9. Miellyttävimmiksi valitut kuosit.	29
Kuva 10. Vähiten miellyttäväksi valitut kuosit.	29
Kuva 11. Miellyttävimmiksi valitut väripaletit.	30
Kuva 12. Vähiten miellyttäväksi valitut väripaletit.	30
Kuva 13. Maalaus perhosten siivistä.	35
Kuva 14. Perhoskuosin luonnoksia.	36
Kuva 15. Kasvien ääriivapiirroksia.	37
Kuva 16. Vesivärein maalatut pinnat.	37
Kuva 17. Kasvikuosin luonnoksia.	38
Kuva 18. Vesivärein maalattuja pintoja.	39
Kuva 19. Vesivärikuosin luonnoksia.	40
Kuva 20. Siivet-kuosi.	42
Kuva 21. Siivet-kuosi piirrettyjen mallien päällä.	43
Kuva 22. Sademetsä-kuosi.	44
Kuva 23. Sademetsä-kuosi piirrettyjen mallien päällä.	45
Kuva 24. Maalari-kuosi.	46
Kuva 25. Maalari-kuosi piirrettyjen mallien päällä.	47

KUVIOT

Kuvio 1. Viitekehys.	9
Kuvio 2. Prosessikaavio.	10
Kuvio 3. Vastaajien ikäjakauma.	26

Käytetyt lyhenteet ja sanasto

Lyhenne	Lyhenteen selitys (Lähdeviite)
Digiprinttaus	Digiprinttaus eli digitaalinen tulostus on menetelmä, jossa kuvio tulostetaan suoraan kankaalle. Menetelmä mahdollistaa hyvin suurten raporttikokojen käytön eikä värien määrää ei ole rajoitettu. Kuvio siirtyy yksityiskohtaisesti kankaalle. (Isoniemi 2019, 179)
Kontrasti	Värien erilaisuus, esimerkiksi tumman ja vaalean värin ero
Kuosi	Tekstiilien kuviointi, jossa kuvio on jatkuvana pintana.
Raportti	Raportti eli mallikerta on jatkuvan pinnan osa (Pellonpää-Forss 2009, 153)
Seulapainanta	Seulapainannassa seulan avoimet kohdat päästävät värin siirtymään kankaalle. Jokainen väri tarvitsee oman seulan. Teollisessa seulapainannassa raportin leveys voi olla painettavan kankaan leveys, ja korkeus määräytyy raportin korkeuden mukaan. (Pellonpää-Forss 2009, 21)

I JOHDANTO

Tämän työn tavoitteena on luoda vaatetuskuoseja, jotka sopivat kaikille ikään ja sukupuoleen katsomatta. Työllä oli alussa toimeksiantaja, jonka kanssa aihe päätettiin. Työn viivästyessä toimeksiantajan tuotevalikoima muuttui ja lopulta koko yritys lopetettiin. Tekijä koki aiheen kuitenkin mielenkiintoiseksi ja ajankohtaiseksi, joten aihetta tarkennettiin vastaamaan tilannetta ja sen parissa jatkettiin ilman toimeksiantajaa.

Kuosi, joka sopii kaikille, on ekologisempi, koska useamman kuosin sijasta voidaan tuottaa vain yhtä kuosia. Etenkin lastenvaatteiden kohdalla sukupuolineutraalius on perusteltua, sillä vaatteen jäädessä pieneksi, se on helppo kierrättää pienemmille sisaruksille tai laittaa eteenpäin muille lapsille.

Suunnitteluvaiheessa kiinnitetään huomiota myös kuosin kasvamiseen. Kun kuosi kasvaa useaan suuntaan, voidaan sitä katsella ja käyttää miten päin tahansa. Tällöin kangas pystytään hyödyntämään paremmin ja leikkuujätteen määrä vähenee.

Ikä- ja sukupuolineutraaleja kuoseja on jonkin verran tarjolla pienemmillä vaatemerkeillä. Kuitenkin yleiseen tarjontaan nähden määrä on hyvin pieni. Vielä kun otetaan huomioon tekstiiliteollisuuden epäekologisuus, niin kaikille sopivilla kuoseilla voidaan osaltaan pienentää kankaiden ympäristökuormitusta.

Työn aiheesta ei löytynyt juurikaan kirjallista lähdeaineistoa. Työ aloitetaan tutkimalla, minkälainen kuosi on ikä- ja sukupuolineutraali. Samalla selvitetään minkälaiset kuosit miellyttävät tällä hetkellä kuluttajia. Näiden kahden tutkimuksen tuloksia hyödyntäen luodaan uusia kuoseja, joiden tulisi sopia kaikille iästä ja sukupuolesta riippumatta.

2 TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella vaatetuskuoseja, jotka sopivat kaikille ikään ja sukupuoleen katsomatta. Aiheesta pyritään saamaan tutkimuksen avulla tietoa ja samalla pyritään selvittämään minkälaisia mieltymyksiä kuluttajilla on vaatetuskuo-seissa tällä hetkellä. Tutkimuksen tavoitteena on saada sellaista teoriapohjaa, jota pys-tytään hyödyntämään suunnitteluprosessissa.

Tämän opinnäytetyön tekemistä ohjaavat seuraavat tutkimuskysymykset:

Millainen on tämän hetken kuluttajia miellyttävä vaatetuskuosi?

Millainen kuosi sopii sekä lapsille että aikuisille?

2.1 VIITEKEHYS

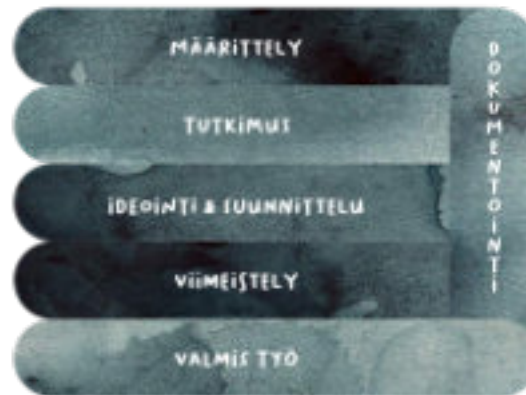
Viitekehysten keskiössä on suunnitteluprosessi, johon vaikuttavat niin kuluttajien mieltymykset, ikä- sukupuolineutraaliuteen vaikuttavat tekijät kuin myös tekijän oma tyyli ja näkemys (Kuvio 1).

Kuvio 1. Viitekehys.

2.2 PROSESSIKAAVIO

Prosessikaaviossa on esitetty opinnäytetyöprosessin eteneminen alusta loppuun (Kuvio 2). Työ alkaa aiheen ja tavoitteiden määrittelyllä, jonka jälkeen siirrytään tutkimaan aihetta. Tutkimustulosten analysoinnin jälkeen ideoidaan ja suunnitellaan kuoseja, kunnes ne todetaan toimiviksi ja voidaan siirtyä viimeistelyyn. Jokainen vaihe dokumentoidaan työn edetessä ja lopulta työ on valmis.

Kuvio 2. Prosessikaavio.

2.3 TUTKIMUSMENETELMÄT

Asiantuntijahaastattelu

Asiantuntijahaastatteluun haastateltavat ovat erityisesti valittuja tutkittavaa ilmiötä silmällä pitäen. He ovat alallaan vaikutusvaltaisia, hyvin koulutettuja ja tunnustettuja asiantuntijoita. Haastattelun tarkoituksena on koota heidän hallussaan oleva erikoistietämys. Heidän asemansa vuoksi heillä on mahdollisuus antaa tietoa jonkin ilmiön laajoista kysymyksistä, organisaatioista, historiallisesta kehityksestä ja tulevaisuuden suuntaviivoista. (Anttila 2006, 198-199.)

Tässä työssä haastatellaan sähköpostin välityksellä kuutta suunnittelijaa, jotka ovat luoneet ikä- ja sukupuolineutraaleja kuoseja. Tavoitteena on kuulla heiltä näkemyksiä ja kokemuksia asiasta sekä kysyä, millainen heidän suunnitteluprosessinsa on.

Kuva-analyysi

Tässä työssä kuva-analyysia käytetään kuosianalyysissa. Siinä tarkastellaan koottua kuva-aineistoa suhteessa etukäteen määriteltuihin kriteereihin ja tavoitteisiin. Analyysissä keskitytään väreihin, muotoihin, sommitteluun ja tunnelmaan. Näitä tekijöitä on tarkasteltava yhdessä kuvan muun sisällön kanssa. (Anttila 2006, 366-367.)

Kuosianalyysin avulla tarkastellaan neljän kotimaisen vaatemerkin kuoseja, joita on tarjolla sekä lapsille että aikuisille. Analyysilla pyritään selvittämään, millaisia ikä- ja

sukupuolineutraalit kuosit ovat valituilla vaatemerkeillä ja onko niiden väliltä löydettävissä selkeitä yhtäläisyyksiä.

Survey-tutkimus

Survey- eli kyselytutkimuksen tarkoituksena on saada koottua joukolta ihmisiä vastauksia samoihin kysymyksiin. Se voidaan toteuttaa joko kvantitatiivisena tai kvalitatiivisena. (Anttila 2006, 260.)

Tässä työssä kuluttajien mielipiteitä ja mieltymyksiä vaatetuskuoseista selvitetään verkkokyselyn avulla. Kyselyä on tarkoitus jakaa kahdessa Facebook-ryhmässä, joissa on paljon aktiivisia jäseniä.

3 IKÄ- JA SUKUPUOLINEUTRAALIUS

Ikä- ja sukupuolineutraalilla tarkoitetaan tässä työssä kaiken ikäisille ja kaikille sukupuolille sopivaa. Tämän työn toiseen tutkimuskysymykseen pyritään löytämään vastaus haastatteleamalla asiantuntijoita sekä analysoimalla markkinoilla olevia kuoseja, joita on tarjolla niin lasten- kuin aikuisten vaatteissa.

3.1 ASIAANTUNTIJAHAASTATTELU

Tutkimusta varten haastateltiin kuutta asiantuntijaa eli tässä tapauksessa tekstiili- ja kuosisuunnittelijaa. Haastattelu toteutettiin keväällä 2019. Haastateltavat olivat Elina Antila, Laura Gröndahl, Kaisa Kartela, Tiina Koivusalo, Jenni Mäensivu ja Kaisa Vuorela. He valikoituivat haastatteluun sen perusteella, että he ovat suunnitelleet kuoseja, joita on ollut tarjolla niin tytöille kuin pojille ja sekä lapsille että aikuisille. Joukossa oli suunnittelijoita, jotka suunnittelevat kuoseja vaatteisiin, mutta myös heitä, jotka suunnittelevat enemmän kuoseja sisustuskankaisiin. Kankaissa samasta kuosista on usein useampi eri värivaihtoehto.

Heiltä kysyttiin yleisesti heidän työstään, mutta myös tarkemmin heidän mielipiteitään ikä- ja sukupuolineutraaleista kuoseista sekä siitä, minkälaisia haasteita he kokevat tällaisten kuosien suunnittelussa (LIITE 1).

Haastattelussa tuotiin vahvasti esiin se, että kuosien sopivuus on pitkälti riippuvainen käyttäjästä ja jo vaatteiden leikkauksella on vaikutusta kuosin sopivuuteen. Osa suunnittelijoista ilmaisi vahvasti, että kaikki kuosit sopivat kaikille.

Sekä tytöille että pojille sopiviksi katsottiin abstraktit muodot ja kuviot. Niiden katsottiin olevan helppoja siinä mielessä, ettei niissä ole varsinaista mielle-yhtymää kumpaankaan sukupuoleen. Myös värityksen katsottiin vaikuttavan merkittävästi.

Lapsille ja aikuisille sopiviin kuoseihin ei oltu erityisemmin rajattu mitään tiettyä kuva-aihetta, koska käyttäjäkunta on niin laaja ja mieltymykset sen mukaan erilaisia. Kuitenkin abstraktit, taiteellisemmat, geometrisemmat ja pienikuvioiset kuosit katsottiin sopiviksi. Myös raportin koko tuotiin esiin; raportin pitäisi toistua vaivattomasti ja kauniisti pienemmän alueen lisäksi myös isommalla alueella.

Haasteelliseksi koettiin toteutustyyli sekä raportin toistuvuus ja se, ettei loppukäyttäjä välttämättä näe kuosia samalla tavalla kaikille sopivaksi. Tähän koettiin olevan apua selkeistä mallikuvista, joissa kuosia näkee päälle puettuna.

Kaikki suunnittelijat eivät suoraan tee kuoseja kenellekään tietyin reunaehdoin. Jotkut luovat kuosin ilman rajoja ja miettivät vasta valmiille kuosille sopivia käyttäjiä ja käyttötarkoitusta. Jotkut suunnittelijat jättävät käyttötarkoituksen ostajan päätettäväksi.

3.2 KUOSIANALYYSI

Kuosianalyysiin valittiin kotimaisia vaatemerkkejä, joilla on tarjolla samaa kuosia sekä lapsille että aikuisille. Valitut vaatemerkit ovat Aarrekid, Kaiko, Papu ja Vimma. Kuoseja analysoidaan ja tutkitaan, mitkä tekijät tekevät kuoseista ikä- ja sukupuolineutraaleja.

Kuosianalyysi toteutettiin vuonna 2019, joten yritysten kuosit ja kohderyhmät ja nimet ovat saattaneet muuttua.

Aarrekid

Aarrekid on perustettu vuonna 2009 ja sen valikoimiin kuuluu eettisesti valmistettuja vaatteita lapsille ja naisille. (Aarrekid 2019)

Värejä Aarrekidin kuoseissa on käytetty hillitysti (Kuva 1). Suurin osa kuoseista on mustavalkoisia ja osaan niistä on lisätty kirkkaampaa väriä pieninä määrinä. Yhdessä kuosissa on lähinnä sinistä ja punaista. Kaikissa kuoseissa pohjaväri on valkoinen.

Aiheita on ammennettu luonnosta ja öiseltä taivaalta. Raportit ovat kooltaan keskikokoisia. Valitussa aineistossa on sekä yhteen että useaan suuntaan kasvavia kuoseja.

Kuosit ovat hillityn värityksen ja aiheiden puolesta kaikille sopivia. Tosin kaikki aikuiset eivät välttämättä itse pukisi kuosia, joka on hieman leikittelevämpi niissä osalla puista olevien silmien vuoksi (Kuva 1).

Kuva 1. Aarrekidin analysoidut kuosit. (Aarrekid 2019)

Kaiko

Kaiko Clothing on vuonna 2016 perustettu lasten- ja naistenvaatemerkki, jonka toiminnan ydin on eettisyys ja sosiaalinen vastuu. Myytyjen tuotteiden voitosta ohjataan 7% naisten kouluttamiseen kehitysmaissa. (Kaiko 2019)

Kaikon kuoseissa on luonnonläheinen tyyli, josta löytyy herkkyyttä, mutta myös rosoisuutta. Yksi kuoseista on abstrakti ja esittävässä kuoseissa aiheina on luonto. Raportit ovat keskikokoisia. Kuosit kasvavat niin kahteen kuin useaankin suuntaan (Kuva 2).

Värit ovat murrettuja ja hillittyjä. Kahdessa kuosissa on yhtä väriä ja kolmannessa kuosissa on neljää väriä eli väripaletti on rajattu. Jokaisessa kuosissa on valkoista joko taustalla tai itse kuosissa.

Aiheet ja värimaailma sopivat kaikille. Kukkakuosin pohjavärinä oleva murrettu sininen tekee kuosista neutraalimman vähentäen romanttisuutta. Viivapiirroksen rosoisuudessa on luonnetta ja väritkin sopivat hyvin kummalle tahansa sukupuolelle. Mustaharmaat siveltimen vedot ja sinipohjainen kukkakuosi ovat omalla tavallaan rouheat.

Kuva 2. Kaikon analysoidut kuosit. (Kaiko 2019)

Papu

Papu on vuonna 2012 perustettu naisten ja lastenvaatemerkki, jonka tuotteet valmistetaan ekologisesti ja eettisesti.

Papun kuosit ovat yksinkertaisia ja selkeitä, mutta kuitenkin mielenkiintoisia ja leikkisiä (Kuva 3). Analysoidun malliston teemana on selkeästi matkailu. Kuoseissa on niin tekstiä kuin yksinkertaisia esittäviä kuvioita, mutta myös abstraktimpaa kuosia löytyy. Raidat on käännetty vinoon ja se tekee niistä uuden ja mielenkiintoisen.

Raportit ovat isoja, vaikkakin niissä toistuu samoja elementtejä eri lailla sommiteltuina. Useassa kuosissa on vain tekstiä, jota on käytetty luovalla tavalla. Tällöin kuosi pysyy mielenkiintoisena, mutta kuitenkin hillittynä eikä liian silmiinpistävänä. Suurin osa kuoseista kasvaa yhteen suuntaan, mutta mukaan mahtuu myös kahteen tai useampaan suuntaan kasvavia kuoseja.

Värejä kuoseissa on käytetty maltillisesti ja useimmissa kuoseissa onkin vain kahta tai kolmea väriä, ja lähes kaikissa on valkoista. Kuoseista löytyy niin tumma-vaalea-contrasteja kuin vastavärikontrastejakin (Kuva 3).

Kuva 3. Papun analysoidut kuosit. (Papu 2019)

Vimma

Vimma Company on vuonna 2013 perustettu yritys, jonka valikoimiin kuuluu ekologisesti ja eettisesti valmistettuja vaatteita aikuisille ja lapsille sekä kankaita. (Vimma 2019)

Vimman kuosit ovat moniin markkinoilla oleviin kuoseihin verrattuna erilaisia. Ne ovat kokeilevia ja rohkeita. Kuva-aiheet ovat esittäviä ja ne on toteutettu erilaisin tekniikoin. Kuoseissa on hyödynnetty valokuvaa, maalausta ja graafisia elementtejä (Kuva 4).

Analyysiin valituissa Vimman kuoseissa värejä on käytetty hyvin eri tavoin, mutta ne ovat pääosin murrettuja. Värien määrä vaihtelee kahdesta väristä kuuteen väriin.

Raportit ovat kuvien perusteella kooltaan keskikokoisia tai suuria. Osa kuoseista kasvaa yhteen suuntaan, osa useaan suuntaan.

Kuva 4. Vimman analysoidut kuosit. (Vimma 2019)

Yhteenveto

Analysoituissa kuoseissa on paljon murrettuja värejä ja lähes jokaisessa niistä on valkoista joko taustalla tai osana itse kuosia. Värejä kuoseissa on keskimäärin neljä. Graafisia ja maalauksellisia kuoseja on runsaasti. Suuressa osassa kuoseista on näkyvissä kädenjälki ja erilaisten tekniikoiden kirjo. Kuoseissa on abstrakteja aiheita ja luontoa mutta myös arkisempaa ympäristöä on kuvattu. Aiheet eivät ole aikaan sidottuja. Raportit ovat pääosin keskikokoisia tai suuria.

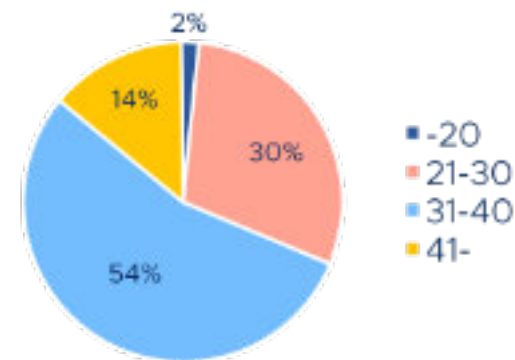
4 KULUTTAJIA MIELLYTTÄVÄT VÄRIT JA KUOSIT

Tässä luvussa käydään läpi survey- eli kyselytutkimusta, jolla pyritään selvittämään kuluttajien mieltymyksiä sekä mielipiteitä ikä- ja sukupuolineutraalien kuosien suhteen.

Kysely

Kyselyn (LIITE 2) tarkoituksena oli kartoittaa kuluttajien mieltymyksiä ja toiveita kuosien suhteen. Kysely toteutettiin helmikuussa 2019 ja sitä jaettiin Facebookissa suosituissa Turun seudun mamit sekä Naisyrittäjät-ryhmissä. Ryhmät valittiin suuren ja aktiivisen jäsenmäärän perusteella. Vastauksia saatiin lähes 200. Kyselyyn vastanneet olivat pääosin naisia ja äitejä. Valtaosa oli 21–40-vuotiaita (Kuvio 3).

Kyselyssä oli kuvakysymyksinä väripaletteja ja kuoseja, joista vastaajien tuli valita omien mieltymysten mukaan suosikkinsa. Vastaajat valitsivat myös sopivimmat kuosit niin tytöille kuin pojille sekä niin lapsille kuin aikuisille.

Kuvio 3. Vastaajien ikäjakauma.

Eniten ääniä eli yli 85 % äänistä saaneet sekä tytöille että pojille sopiviksi mielletyt kuosit olivat pääosin hillittyjä niin kuvioinneiltaan kuin väreiltäänkin (Kuva 5). Värit olivat pitkälti sinisen eri sävyjä sekä harmaata ja mustaa valkoisella. Kuoseissa oli lähinnä valööri-kontrastia. Aiheina oli eläimiä ja abstraktimpaa kuviota. Mukana oli niin käsin maalattuja kuin koneella luotuja kuoseja.

Kuva 5. Tyttöjen sekä poikien vaatteisiin sopivimmiksi mielletyt kuosit.

Kyseisessä osiossa selkeästi vähiten ääniä eli alle 35 % äänistä, saivat kuosit, joissa oli kukkia selkeinä ja toistuvina pintoina (Kuva 6). Heti perässä seurasi vaaleanpunataustaiset kuosit, joissa oli paljon erilaisia pienempiä elementtejä.

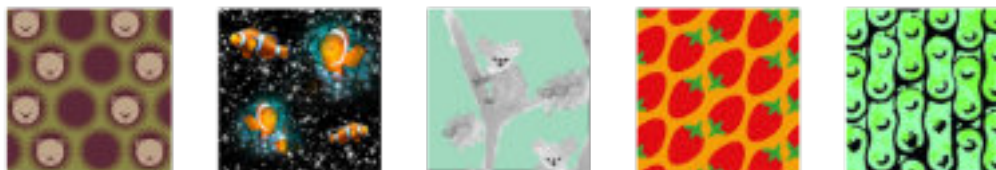
Kuva 6. Tyttöjen sekä poikien vaatteisiin vähiten sopiviksi mielletyt kuosit.

Sekä lapsille että aikuisille sopivimmiksi miellettyjen kuosien kärki on osittain sama kuin sekä tytöille että pojille sopiviksi mielletyissä kuoseissa (Kuva 7). Tykättyimmät ja äänistä yli 78 % saaneet kuosit olivat hillittyjä ja abstrakteja aiheiltaan, mutta heti perässä listalla tulivat kasviaiheiset kuosit. Vesivärimäiset kuosit olivat tykättyjä ja niitä oltiin toivottukin kommentoissa. Värit ovat hillittyjä, mustaa ja harmaata valkoisella pohjalla sekä sinisen eri sävyjä.

Kuva 7. Lasten sekä aikuisten vaatteisiin sopivimmiksi mielletyt kuosit.

Kyseisessä osiossa oli myös selvästi vähiten sekä lapsille että aikuisille sopiviksi miellettyjä kuoseja, jotka saivat äänistä alle 32 % (Kuva 8). Esittävät ja värikkäät kuosit eivät olleet aikuisten mieleen. Värit ovat vahvoja ja kuviot lapsekkaita. Eläinaiheet, jotka olivat sekä tytöille että pojille sopivia, olivat pudonneet sekä lapsille että aikuisille mielletyissä kuoseissa pääosin viimeiseksi.

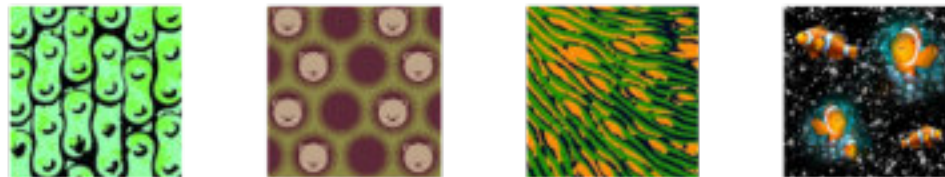
Kuva 8. Lasten sekä aikuisten vaatteisiin vähiten sopiviksi mielletyt kuosit.

Listasta sai valita myös 5 miellyttävintä kuosia. Hajontaa oli paljon, mutta eniten ja vähiten mieleiset kuosit erottuivat selkeästi joukosta (Kuva 9). Vesivärimäinen, sinisävyinen kuosi oli selvästi tykätyn ja se sai ääniä 37 %. Tykätymisissä kuoseissa aiheina oli sekä abstraktia kuviota että luontoa. Ainoa eläinaiheinen kuosi listan yläpäässä oli mintunvihreällä taustalla ollut koalakuosi. Tykätymisissä kuoseissa oli murrettuja ja harmonisia värejä. Mukana oli sinisen eri sävyjä, mutta myös punaista eri sävyissä.

Kuva 9. Miellyttävimmiksi valitut kuosit.

Listan viimeiseksi jääneissä eli alle 8 % äänistä saaneissa kuoseissa oli yhdistävänä värinä vihreä (Kuva 10). Kuosit eivät myöskään olleet kovin raikkaita valkoisen puuttuessa niistä. Selkeimmät eläinkuosit eli siilit ja kalat jäivät listan loppupäähän.

Kuva 10. Vähiten miellyttäväksi valitut kuosit.

Väripaleteista sai valita kolme miellyttävintä ja ylivoimaisesti eniten valittiin väripaletteja, joissa oli suhteessa eniten mustaa (Kuva 11). Mustaa sisältäneet väripaletit saivat jopa yli 39 % ääniä. Seuraavissa väripaleteissa, jotka saivat 28 % ääniä, oli violettia ja keltaista. Yhteistä miellyttävimmiksi valituilla väripaleteilla olivat valöörikontrastit ja murrettu sävyt.

Kuva 11. Miellyttävimmiksi valitut väripaletit.

Vähiten valituissa väripaleteissa, jotka saivat vain alle 7 % ääniä, oli vahvoja vastaväri-contrasteja ja sävykontrasteja (Kuva 12). Väreissä oli enemmän kirkkaita värejä. Myös ne väripaletit, joissa oli suhteessa eniten valkoista, olivat ehkä hieman yllättäenkin listan lopussa. Epäilyksenä on, etteivät vastaajat mieltäneet erikokoisten värialueiden suhteita toivotulla tavalla. Suurin värialue oli tarkoitettu pohjaväriksi kuosille ja pienemmät väri-alueet olivat kuosin kuville ja kuvioille.

Kuva 12. Vähiten miellyttäviksi valitut väripaletit.

Luontoaiheisia kuoseja ei nähty aivan sukupuolineutraaleina, mutta aikuisille ja lapsille sopivina ne nähtiin. Muista esittäivistä aiheista timanttikuosi koettiin suhteellisen ikä- ja sukupuolineutraaliksi ja se sai ääniä 77 %.

Koneella tehdyissä kuoseissa ei ollut kovin selkeää jakoa. Osa sai jopa noin 90 % sekä ikä- että sukupuolineutraaliudesta. Sen sijaan osa, lähinnä vaaleanpunaista sisältäneet kuosit saivat vain keskimäärin 33 %:n kannatuksen.

Käsintehdyissä oli muutamia kuoseja, jotka saivat suunnilleen saman prosenttiluvun sekä ikä- että sukupuolineutraaliuden puolesta. Tästä kategoriasta löytyi myös miellyttävimmäksi koettu kuosi.

Yhteenveto

Kyselyn mukaan ikä- ja sukupuolineutraaleiksi sekä miellyttävimmiksi koetuissa kuoseissa värimaailma oli hillitty ja värit murrettuja. Valkoista oli mukana lähes jokaisessa kuosissa. Niin kuoseissa kuin väripaleteissakin valöörikontrastit olivat suosituimpia ja värit olivat harmonisia.

Aiheista neutraaleimmaksi koettiin pääosin abstraktit kuosit, mutta mukana oli myös luontoa enemmän tai vähemmän selkeänä pintana.

Toiveissa toistui eniten selkeys, raikkaus, iloisuus, hillitty värikkyys ja ajattomuus. Jonkin verran toivottiin aikuisille abstraktia ja lapsille eläimiä. Leikkimielisyyskin nousi esille toiveissa niin aikuisille kuin lapsille.

Ongelmalliseksi kyselyn tulosten analysoinnin tekee se, että kysely oli tehty ennen pientä muutosta tutkimuksen aiheeseen, joten kyselyä ei oltu jaettu paikkoihin, joissa se tavoittaisi muita kuin naisia. Kyselyssä olleet kuosivaihtoehdot olivat myös määrästä huolimatta keskenään liian samankaltaisia niin aiheiltaan kuin väreiltäänkin. Kasviaiheisissa vaihtoehdoissa oli lähinnä kukkia, abstraktit kuvat olivat enimmäkseen maalauksellisia sinisen ja harmaan sävyissä. Sinistä on vaihtoehdoissa myös selkeästi eniten. Vaaleanpunaista oli vain suurina pintoina. Tekijän mielestä kaikki kyselyssä mukana olleet kuosit eivät myöskään ole tyylikkäitä ja ammattimaisesti tehtyjä.

Kyselystä olisi varmasti saanut enemmän tietoa irti, kun se olisi toteutettu hieman eri lailla. Vastaajan iän lisäksi oleellista olisi ollut myös vastaajan lasten iät. Usein pikkulapsilla kuitenkin käytetään erityyppisiä kuoseja kuin kouluikäisillä. Samalla olisi selvinnyt myös oliko vastaamassa joku, jolla lapset ovat jo aikuisia.

Mieltymyksiä olisi myös voinut selvittää kysymällä kahdesta kuvasta mieluisempaa ja esimerkiksi samasta kuvasta kahdesta eri väriversiosta mieleisempää. Vapaissa vastauksissa oli paljon seikkoja, jotka eivät varsinaisesti liittyneet kuosiin, kuten ”toimiva ja hyvän mallinen” tai ”sellainen, ettei pää leikkaudu pois”. Ne liittyvät enemmänkin vaatteiden kuositteluun ja kaavojen asetteluun kankaalle.

5 SUUNNITTELUPROSESSI

Tässä luvussa kuvataan kuosien suunnitteluprosessia. Suunnitteluprosessissa otetaan huomioon tutkimuksessa saadut tulokset ja niitä pyritään hyödyntämään kattavasti.

5.1 LÄHTÖKOHDAT

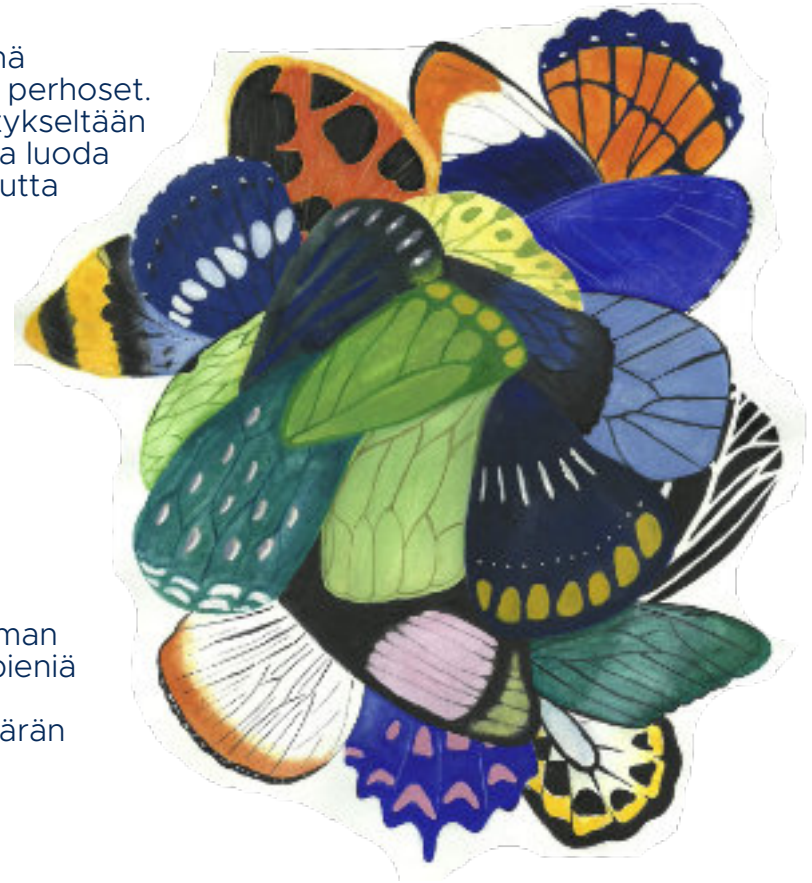
Lähtökohtana suunnitteluprosessissa on ikä- ja sukupuolineutraalius. Kuosin tulisi olla vähintään kahteen suuntaan kasvava. Kun kuosi kasvaa useaan suuntaan, voidaan sitä katsella ja käyttää miten päin tahansa, eikä kuosi rajoita kaavojen asettelua kankaalle. (Pellonpää-Forss 2009, 126.)

Kuosi suunnitellaan toteutettavaksi digiprinttaamalla, jolloin värien määrä ja raportin koko eivät ole rajattu.

5.2 IDEOINTI JA LUONNOSTELU

Tutkimuksen asiantuntijahaastattelussa yhtenä enemmän tytöille miellettyä aiheena tuli ilmi perhoset. Perhoskuosit ovat useimmiten hempeitä väritykseltään ja tyyliältään. Asia jäi mieleeni ja halusin kokeilla luoda kuosin, jossa perhoset olisivat pääroolissa, mutta kuosi sopisi silti kaikille. Väreiksi valitsin murrettuja vihreän, sinisen ja keltaisen eri sävyjä sekä mustan ja valkoisen. Abstraktius, joka nousi kyselyssä ja haastatteluissa esiin, oli myös yhtenä lähtökohtana. Mietin, miten saisin esittävästä aiheesta abstraktimman. Päätin koko perhosen sijasta maalata vain yksittäisiä siipiä yksinkertaisemmalla tyyllillä.

Aloin maalata peiteväreillä ja maalauksen edetessä huomasin siipien muuttuvan realistisempaan suuntaan, joten abstraktius ei toteutunut tässä kuosissa. Päätin myös lisätä hieman enemmän väriä, jotta työstä tulisi hieman mielenkiintoisempi. Niinpä lisäsin oranssia ja pieniä määriä vaaleanpunaista mukaan. Maalattuani useampia erilaisia siipiä eri väreillä, päätin määrän olevan riittävä (Kuva 13).

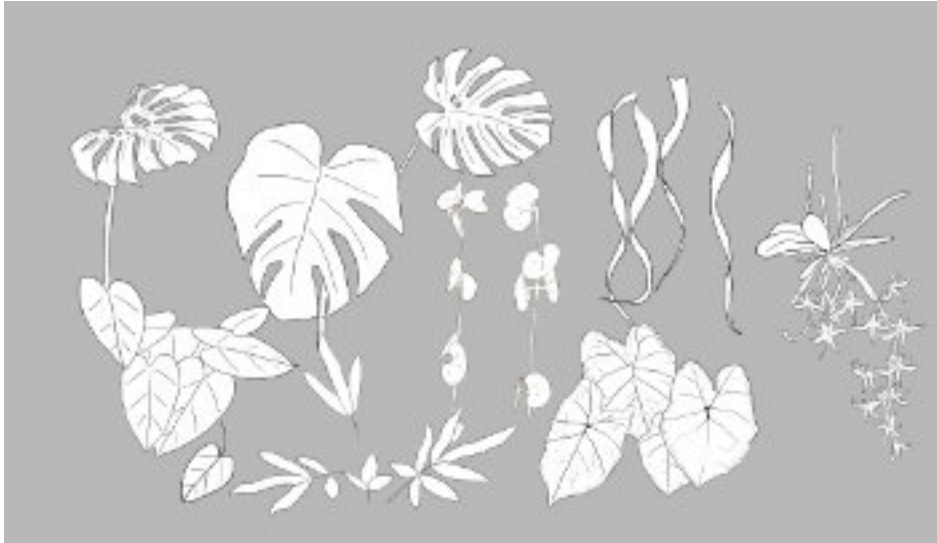
Kuva 13. Maalaus perhosten siivistä.

Skannattuani maalauksen digitaaliseen muotoon, irrotin Affinity Photo -ohjelman avulla jokaisen siiven omalle tasolleen, jotta pystyin helposti siirtelemään niitä. Aloin sommitella siipiä koko pinnan peittäväksi jatkuvaksi kuosiksi (Kuva 14). Koko pinnan peittävänä kuosi tuntui kaipaavan ympärilleen hieman tyhjää tilaa, joten sommittelin siipiä vielä niin, että tyhjää taustaa jää näkyviin (Kuva 14).

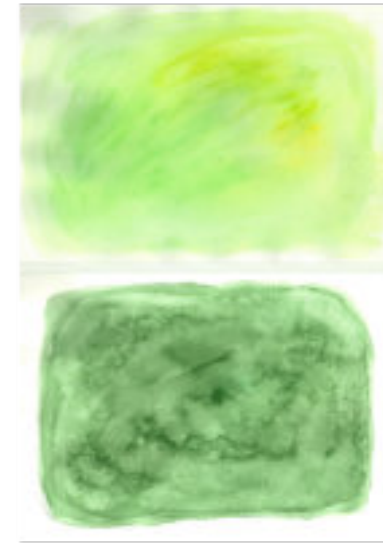

Kuva 14. Perhoskuosin luonnoksia.

Kyselyssä toivotuimpia kuosiaiheita olivat kasvi- ja kukkakuosit. Tämän toiveen pohjalta lähdin luomaan kuosia, jossa olisi erilaisia kasvien lehtiä. Päätin yhdistää tässä viivapiirrokseen vesivärejä. Säästääkseen aikaa päätin piirtää kasvit tietokoneella. Valitsin siveltimen, jonka jälki muistutti käsin piirrettyä.

Kuva 15. Kasvien ääriiviapiirrokset.

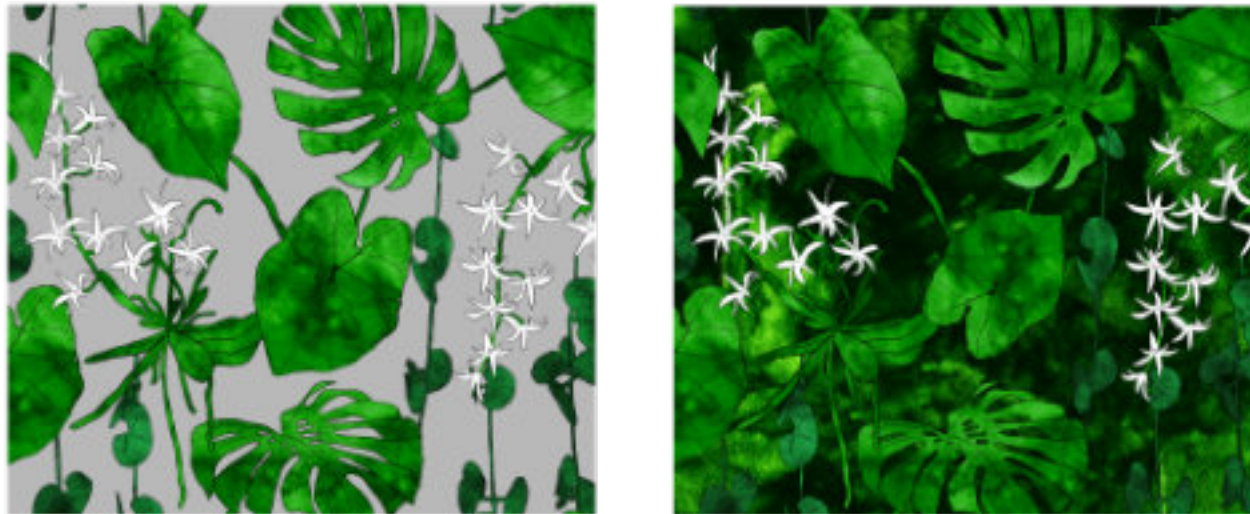

Kuva 16. Vesivärein maalatut pinnat.

Piirsin tietokoneella eri kokoisten ja muotoisten kasvien ääriviivoja (Kuva 15). Maalasin käsin kaksi erilaista pintaa vesiväreillä ja skannasin ne digitaaliseen muotoon (Kuva 16). Muokkasin värejä voimakkaammiksi ja kirkkaammiksi pitäen mielessäni kasvien luonnollisen vihreyden.

Vihreä väri ei noussut erityisemmin esiin tutkimuksessa, mutta kasvit ja luonto oli yksi toivotuimpia aiheita. Toiveissa toistui myös raikkaus, joten omassa mielessäni raikkaus ja luonto tuovat välittömästi mieleen vihreiden kasvien ja valkoisten kukkien yhdistelmän.

Valitsin kasvipiirroksista osan, joista sitten sommittelin jatkuvan kahteen suuntaan kasvavan kuosin. Lisäsin kasveihin värityksen vesiväripinnoista. Pienet valkoiset kukat halusin mukaan tuomaan raikkautta ja vaihtelevuutta. Kuosin taustalle laitoin siniseen taittavan vaalean harmaan. Se tuo kasvien muodot ja värit kauniisti esille ja valkoinenkin väri erottuu siitä hyvin (Kuva 17). Kokeilin kuosille myös vesivärimaalauksista luotua taustaa, jonka värejä muokkasin syvemmäksi. Tummat ja vaaleat kohdat taustassa ovat ikään kuin sademetsän varjo- ja valoalueita (Kuva 17).

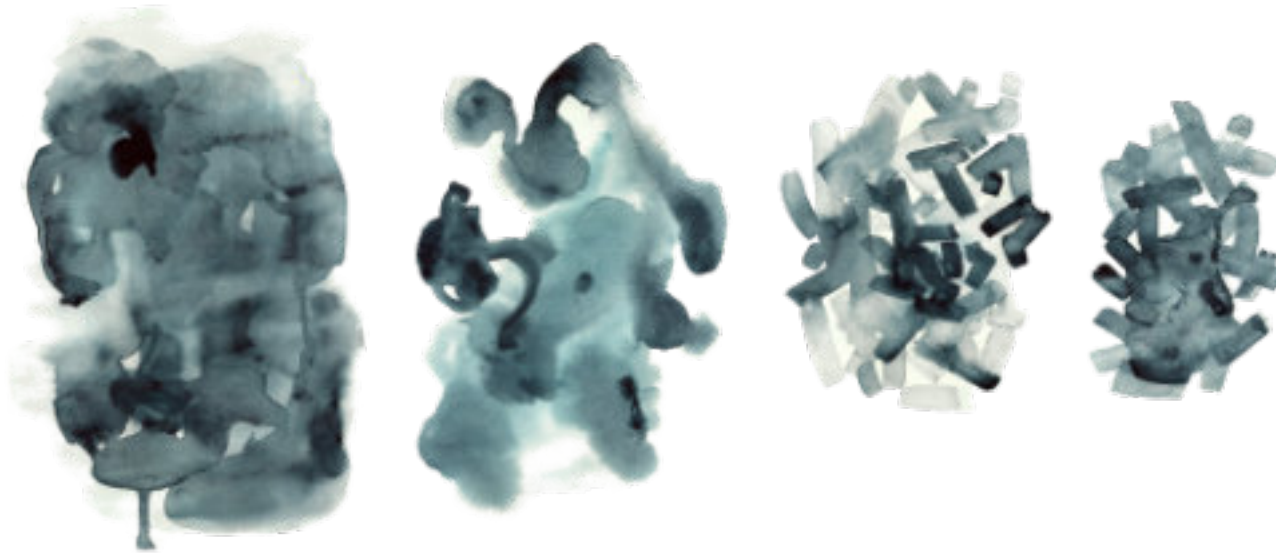

Kuva 17. Kasvikuosin luonnoksia.

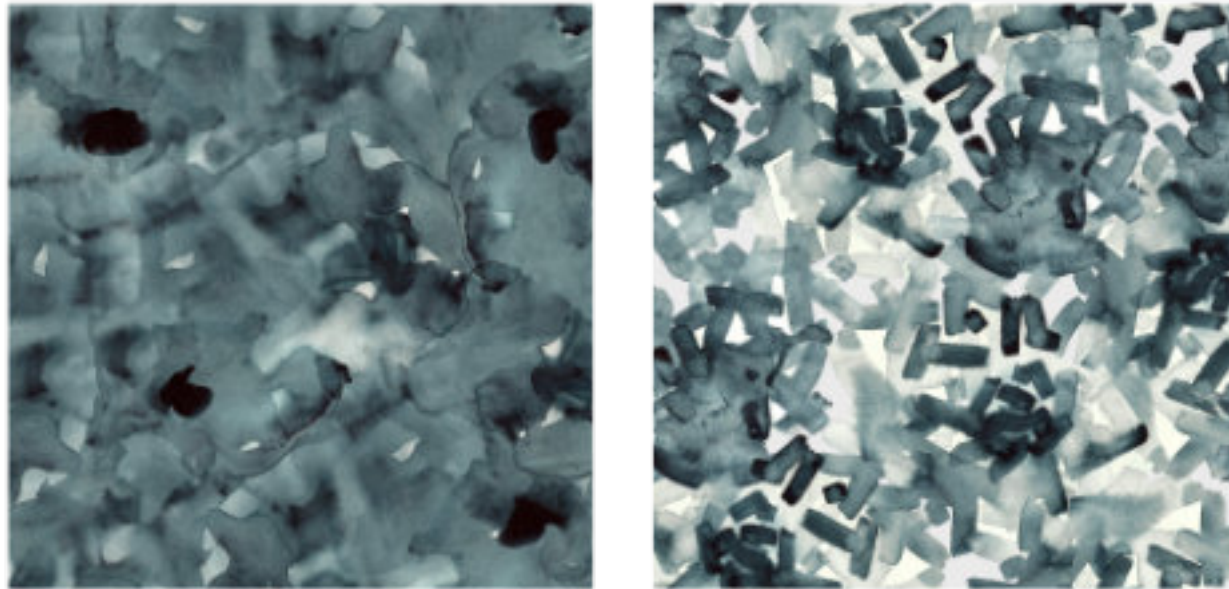
Kyselyssä toistui niin kuvakysymyksissä kuin vapaissa vastauksissakin toive maalauksellisesta ja vesivärimäisestä kuosista. Lisäksi jokaisessa tutkimusosiossa abstraktit aiheet nousivat vahvasti esiin. Tutkimuksen perusteella hillityt ja murrettut värit olivat kaikille sopivia ja myös toivottuja kyselyssä.

Näiden tietojen pohjalta lähdin maalaamaan erilaisia pintoja indigonsinisellä (Kuva 18).

Kuva 18. Vesivärein maalattuja pintoja.

Skannasin maalaukset digitaaliseen muotoon ja lähdin työstämään niistä erilaisia jatkuvia pintoja yhdistelemällä ja sommittelemalla niitä päällekkäin eri kulmissa (Kuva 19).

Kuva 19. Vesivärikuosin luonnoksia.

6 VALMIIT KUOSIT

Kuosit suunniteltiin vaatetuskäyttöön, joten niitä kokeiltiin vielä piirrettyjen mallien ylle. Samalla pystytään havainnollistamaan kuosien sopivuus kaikille. Valmiissa kuoseissa on niin abstraktimpaa kuin esittävääkin aihetta. Kaikissa valituissa kuoseissa näkyy tekijän kädenjälki ja maalauksellisuus.

Siivet

Siivet-kuosista valittiin koko pinnan peittävä vaihtoehto, koska se toistui kauniimmin isommallakin alalla (Kuva 20). Kuosi poikkeaa perinteisistä perhoskuoseista värikkyydellään ja sommittelullaan. Kuosissa on paljon murrettuja sinisen ja vihreän sävyjä poista-massa liiallista hempeyttä aiheelta. Kuosi ei kasva samalla tavalla joka suuntaan, mutta se toimii hyvin miten päin vain siipien sommittelun ansiosta. Kuosi toistuu hyvin niin isolla kuin pienelläkin alueella (Kuva 21).

Kuva 20. Siivet-kuosi.

Kuva 21. Siivet-kuosi piirrettyjen mallien päällä.

Sademetsä

Sademetsä-kuosista valittiin vesiväritaustainen vaihtoehto tunnelman ja värityksen vuoksi (Kuva 22). Taustan maalauksellisuus luo syvyyttä ja tuo sademetsätunnelmaa taustan vaihtelevan tummuusasteen ansiosta.

Kuosi kasvaa kahteen suuntaan ja toimii hyvin niin isolla kuin pienelläkin alueella (Kuva 23).

Kuva 22. Sademetsä-kuosi.

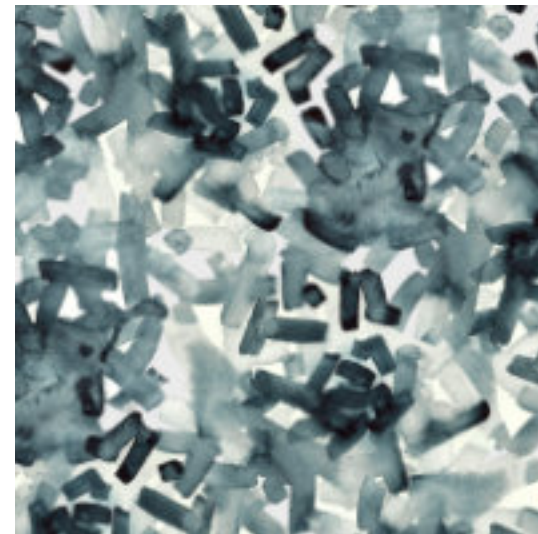

Kuva 23. Sademetsä-kuosi piirrettyjen mallien päällä.

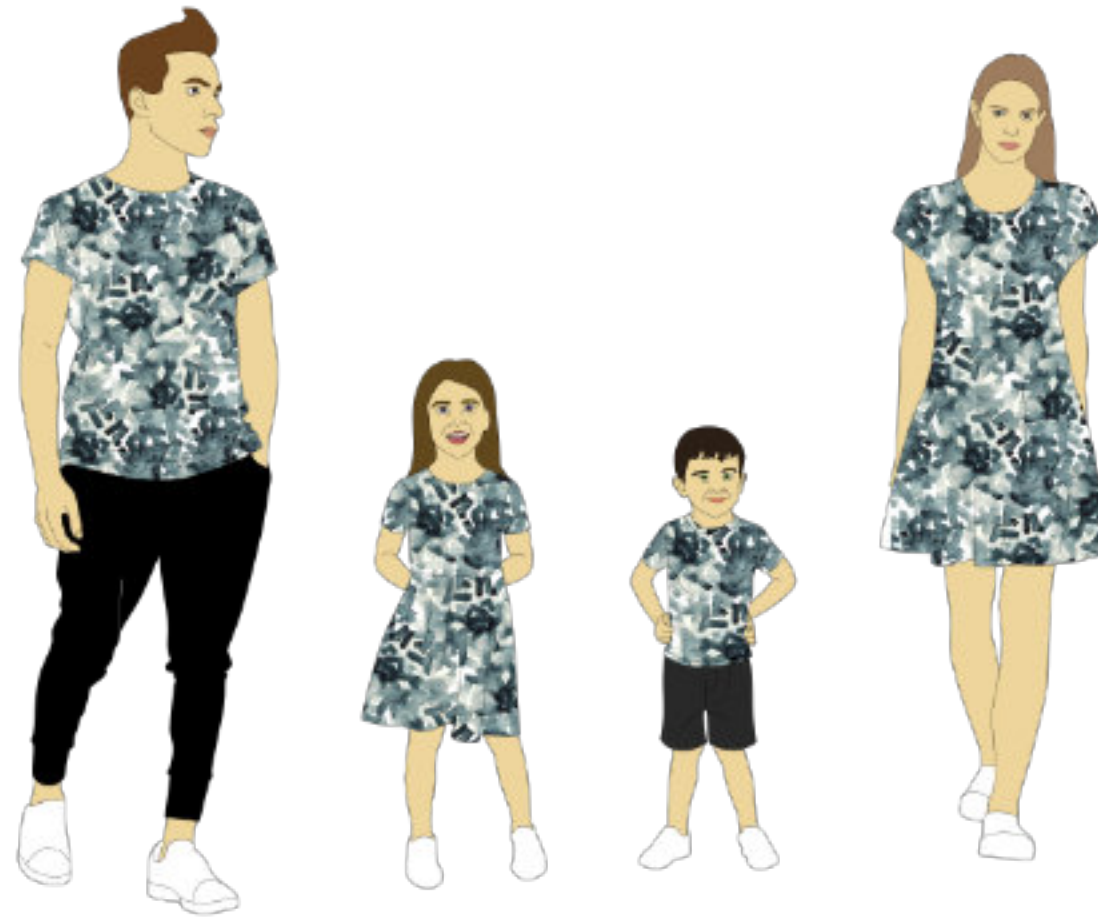
Maalari

Abstrakteista vesivärikuoseista valittiin vaihtoehto, jossa siveltimen vedot ovat näkyvissä (Kuva 24). Maalari-kuosi on hillitty ja tummuusasteen vaihtelu tuo siihen mielenkiintoa ja särmää. Murrettu sininen väri ja maalauksellinen pinta oli tutkimuksen perusteella mieleinen monille.

Kuosi kasvaa useaan suuntaan ja toistuu hyvin niin pienellä kuin isollakin alueella (Kuva 25).

Kuva 24. Maalari-kuosi.

Kuva 25. Maalari-kuosi piirrettyjen mallien päällä.

7 YHTEENVETO

Tämän työn tavoitteena oli luoda vaatetuskuoseja, jotka sopisivat kaikille ikään ja sukupuoleen katsomatta. Lisäksi kuosien tuli kasvaa vähintään kahteen suuntaan, jotta kangas pystyttäisiin hyödyntämään vaatteissa mahdollisimman hyvin.

Kuluttajien mieltymyksiä lähdettiin selvittämään survey-tutkimuksella. Samalla selvitettiin heidän mielipiteitään sukupuoli- ja ikäneutraaleista kuoseista. Vastauksia saatiin lähes 200 ja niistä selvisi hyvin erilaisia ja yksilöllisiä mieltymyksiä. Kuitenkin tietyt asiat toistuivat vastauksissa ja niiden pohjalta voidaan todeta, että kuluttajia miellyttävät tällä hetkellä hillityt ja maalaukselliset kuosit, joissa kädenjälki näkyy. Kuoseilta toivottiin eniten selkeyttä, raikkautta, iloisuutta sekä hillittyä värikkyyttä ja ajattomuutta. Kuosien väreissä miellyttävimpinä koettiin murretut värit, joiden seurana on valkoista. Miellyttävissä kuoseissa oli tummuusasteen vaihtelua ja värit olivat harmonisia. Suosittuja aiheita olivat luonto sekä abstraktit muodot ja kuviot.

Suunnittelijoiden näkemystä sukupuoli- ja ikäneutraaliin kuosiin haettiin asiantuntijahaastattelun avulla. Kuuden suunnittelijan vastauksissa tuli vahvasti esiin kuosien sopivuuden olevan kiinni kuosin käyttäjästä. Osa suunnittelijoista oli sitä mieltä, että kaikki kuosit sopivat kaikille. Osa taas koki aiheen haasteellisemmaksi, koska käyttäjäkunta on niin laaja ja mieltymykset sen mukaan erilaiset. Kuitenkin abstraktit, taiteelliset, geometriset ja pienikuvioiset kuosit katsottiin sopiviksi kaikille, koska niissä ei ole varsinaista miellelyhtymää kumpaankaan sukupuoleen.

Tutkimuksessa analysoitiin myös sekä lapsille että aikuisille tarjolla olevia kuoseja. Näissä kuoseissa oli murrettuja värejä ja valkoista oli joko taustalla tai osana itse kuosia. Graafisia ja maalauksellisia kuoseja oli runsaasti. Suuressa osassa kuoseista oli näkyvissä kädenjälki ja erilaisten tekniikoiden kirjo. Kuoseissa on abstrakteja aiheita ja luontoa, mutta myös arkisempaa ympäristöä on kuvattu niihin. Aiheet eivät olleet aikaan sidottuja.

Tutkimuksessa kerättiin tietoa niin suunnittelijoilta kuin loppukäyttäjiltäkin. Tuloksia voidaan pitää luotettavina, sillä eri menetelmillä saadut tulokset vastaavat toisiaan.

Survey-tutkimus olisi voinut olla tehokkaampi ja antaa enemmän tietoja kysymyksenasettelua muuttamalla ja kuvien laatuun ja määrään panostamalla. Myös laajemmin eri kohderyhmille jaettuna siihen olisi saatu enemmän vastauksia ja näin myös suuremman joukon mielipide ja mieltymykset olisi kuultu.

Tämä opinnäytetyö opetti tekijälleen paljon. Erilaiset menetelmät tiedonhankintaan sekä kuosien analysointi ja asiantuntijahaastattelu opettivat paljon kuoseista ja niiden suunnittelusta. Tiedot ja taidot ovat hyödyllisiä ja auttavat jatkossa niin kuosisuunnittelussa kuin muissakin töissä.

Lähteet

Anttila, P. 2006. Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen. 2. p. Hamina: Akatiimi Oy
Isoniemi, L. 2019. Kuviollinen mieli: Pintasuunnittelun luovia menetelmiä. Espoo: Aalto-yliopisto
Pellonpää-Forss, M. 2009. Kankaanpainanta: Välineet, suunnittelu, painaminen. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.

AarreKid 2019. Viitattu 16.1.2019 <https://aarrekid.com/tarina/>

Kaiko Clothing 2019. Viitattu 16.1.2019 <https://kaikoshop.com/pages/kaiko>

Papu Design 2019. Viitattu 1.2.2019 <https://papustories.fi/pages/meista>

Vimma Company 2019. Viitattu 28.2.2019 <https://www.vimmacompany.com/about-us/>

AarreKid 2018. Viitattu 16.1.2019 <https://aarrekid.fi/tuote/mist-tunika-paita-stardust/>

AarreKid 2018. Viitattu 16.1.2019 <https://aarrekid.fi/tuote/naisten-liina-tunika-dark-forest/>

AarreKid 2018. Viitattu 16.1.2019 <https://aarrekid.fi/tuote/lasten-marian-tunika-moonlights/>

AarreKid 2018. Viitattu 16.1.2019 <https://aarrekid.fi/tuote/naisten-leggings-coral-reef/>

Kaiko Clothing 2018. Viitattu 16.1.2019 <https://kaikoshop.com/products/basic-body-ls-blue-blossom>

Kaiko Clothing 2018. Viitattu 16.1.2019 <https://kaikoshop.com/collections/naiset/products/womens-flare-sleeve-t-shirt>

Kaiko Clothing 2018. Viitattu 16.1.2019 <https://kaikoshop.com/collections/kids/products/drop-shoulder-t-shirt-burgundy-brush>

Papu Design 2019. Viitattu 1.2.2019 <https://papustories.com/collections/ss19-berlin/products/fold-shirt-wall-art?variant=19048173273186>

Papu Design 2019. Viitattu 1.2.2019 <https://papustories.com/collections/ss19-berlin/products/fold-shirt-journey?variant=19048150696034>

Papu Design 2019. Viitattu 1.2.2019 <https://papustories.com/collections/dresses/products/split-a-line-dress-berlin?variant=19046287736930>

Papu Design 2019. Viitattu 1.2.2019 <https://papustories.com/collections/ss19-berlin/products/track-bomber-no-distance?variant=19046295371874>

Papu Design 2019. Viitattu 1.2.2019 <https://papustories.com/collections/ss19-berlin/products/knit-stripe-dress-adults?variant=19048225603682>

Vimma Company 2019. Viitattu 28.2.2019 <https://www.vimmacompany.com/fi/product/hoodie-pietu-seagull-white-blue-90-150/>

Vimma Company 2019. Viitattu 28.2.2019 <https://www.vimmacompany.com/fi/product/tunic-box-selma-braid-smoothie-onesize/>

Vimma Company 2019. Viitattu 28.2.2019 <https://www.vimmacompany.com/fi/product/botton-up-shirt-veikko-liikennemerkki-blue-90-150-cm/>

Vimma Company 2019. Viitattu 28.2.2019 <https://www.vimmacompany.com/fi/product/tunic-dress-ruu-kasvot-varikas-80-140cm/>

Liite 1

Asiantuntijahaastattelu

Millainen on hyvä vaatetusprintti ja/tai kuosi?

Mitkä elementit tekevät mielestäsi kuosista hyvän?

Onko hyvä kuosi sama asia kuin myyvä kuosi?

Miten trendit vaikuttavat kaupalliseen kuosisuunnitteluun?

Minkälaiset vaatekuosit sopivat mielestäsi sekä lapsille että aikuisille?

Minkälaiset vaatekuosit sopivat mielestäsi sekä tytöille että pojille?

Minkälaisia haasteita koet liittyvän suunnitellessa kuosia sekä tytöille että pojille?

Entä suunnitellessa kuosia sekä lapsille että aikuisille?

Miten lähdet suunnittelemaan kuosia?

Minkälainen kuosisuunnitteluprosessisi on?

Mistä löydät inspiraatiota töihisi?

Onko kuoseillasi tarina?

Miten kuvailisit kuvittajan tai kuosisuunnittelijan työtä muutamalla sanalla?

Liite 2

Survey-tutkimuksen kysymykset

1. Isik ja sühtajavahetusest teavitamine

2. Sõidu

3. Sõidukohal

4. Sõidukohal

5. Sõidukohal

6. Sõidukohal

7. Sõidukohal

8. Sõidukohal

9. Sõidukohal

10. Sõidukohal

11. Sõidukohal

12. Sõidukohal

13. Sõidukohal

14. Sõidukohal

15. Sõidukohal

16. Sõidukohal

17. Sõidukohal

18. Sõidukohal

19. Sõidukohal

20. Sõidukohal

21. Sõidukohal

22. Sõidukohal

23. Sõidukohal

24. Sõidukohal

25. Sõidukohal

26. Sõidukohal

27. Sõidukohal

28. Sõidukohal

29. Sõidukohal

30. Sõidukohal

31. Sõidukohal

32. Sõidukohal

33. Sõidukohal

34. Sõidukohal

35. Sõidukohal

36. Sõidukohal

37. Sõidukohal

38. Sõidukohal

39. Sõidukohal

40. Sõidukohal

41. Sõidukohal

42. Sõidukohal

43. Sõidukohal

44. Sõidukohal

45. Sõidukohal

46. Sõidukohal

47. Sõidukohal

48. Sõidukohal

49. Sõidukohal

50. Sõidukohal

51. Sõidukohal

52. Sõidukohal

53. Sõidukohal

54. Sõidukohal

55. Sõidukohal

56. Sõidukohal

57. Sõidukohal

58. Sõidukohal

59. Sõidukohal

60. Sõidukohal

61. Sõidukohal

62. Sõidukohal

63. Sõidukohal

64. Sõidukohal

65. Sõidukohal

66. Sõidukohal

67. Sõidukohal

68. Sõidukohal

69. Sõidukohal

70. Sõidukohal

71. Sõidukohal

72. Sõidukohal

73. Sõidukohal

74. Sõidukohal

75. Sõidukohal

76. Sõidukohal

77. Sõidukohal

78. Sõidukohal

79. Sõidukohal

80. Sõidukohal

81. Sõidukohal

82. Sõidukohal

83. Sõidukohal

84. Sõidukohal

85. Sõidukohal

86. Sõidukohal

87. Sõidukohal

88. Sõidukohal

89. Sõidukohal

90. Sõidukohal

91. Sõidukohal

92. Sõidukohal

93. Sõidukohal

94. Sõidukohal

95. Sõidukohal

96. Sõidukohal

97. Sõidukohal

98. Sõidukohal

99. Sõidukohal

100. Sõidukohal

10. Vaberi kahte nendest 3 loost, mis on vastupidine teineteisele?

11. Millistest kahest nendest vastupidist loost?

☐ Orange

☐ Red

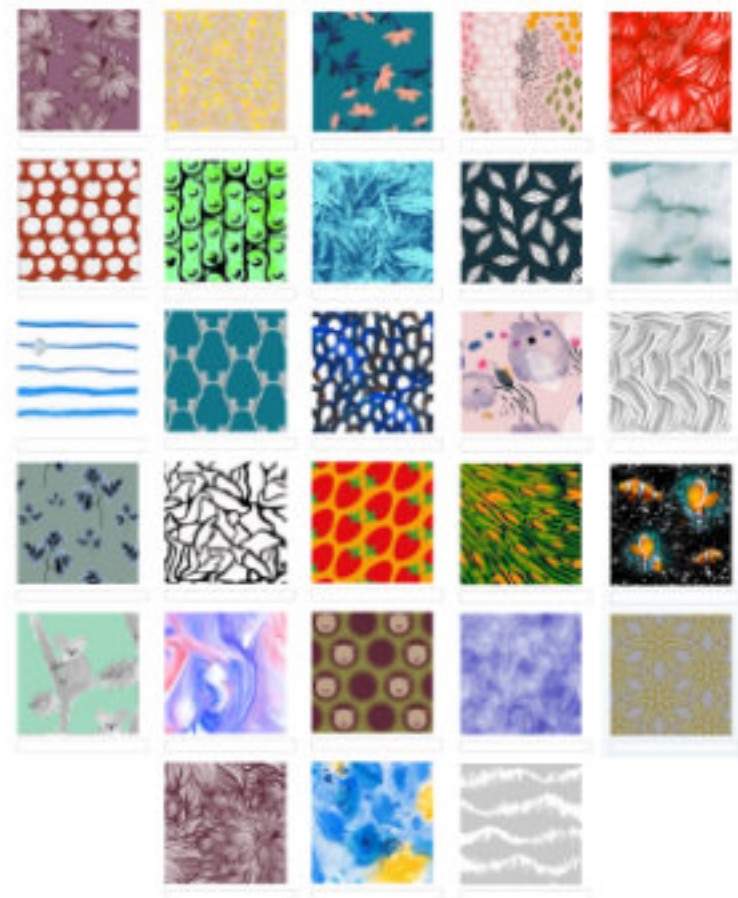
☐ Green

☐ Yellow

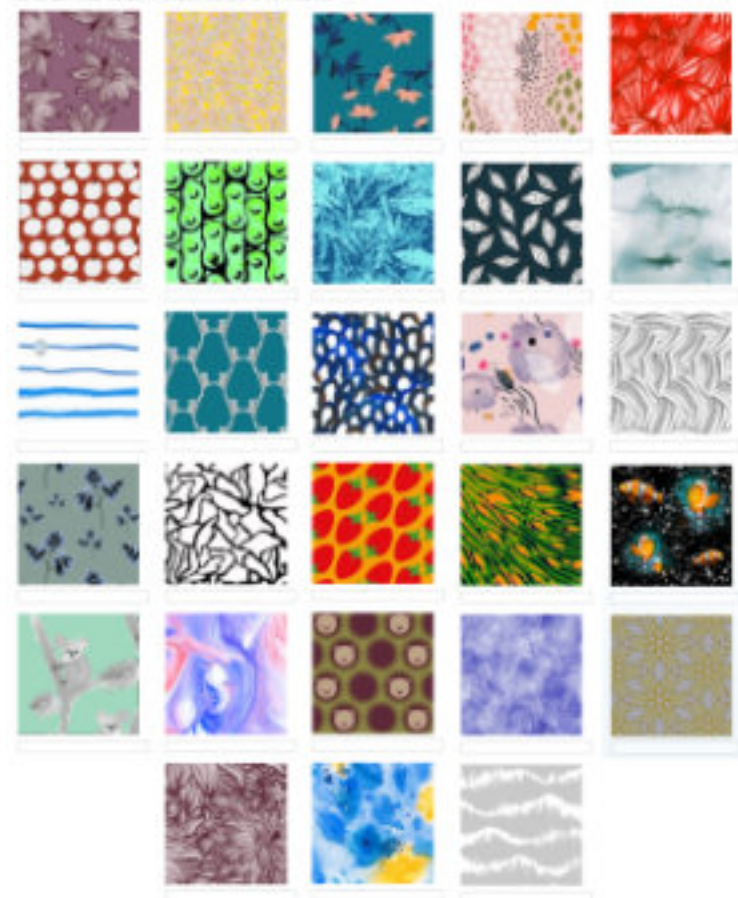
☐ Blue

☐ Purple

92. Näytteet luonnontekoisista kankaista, joita käytettiin vaivastalon kankien työstämisessä ja joiden avulla koulutettiin kankien työstämisessä. Kankien työstäminen oli tärkeä osa koulutusta, ja kankien työstäminen oli tärkeä osa koulutusta.

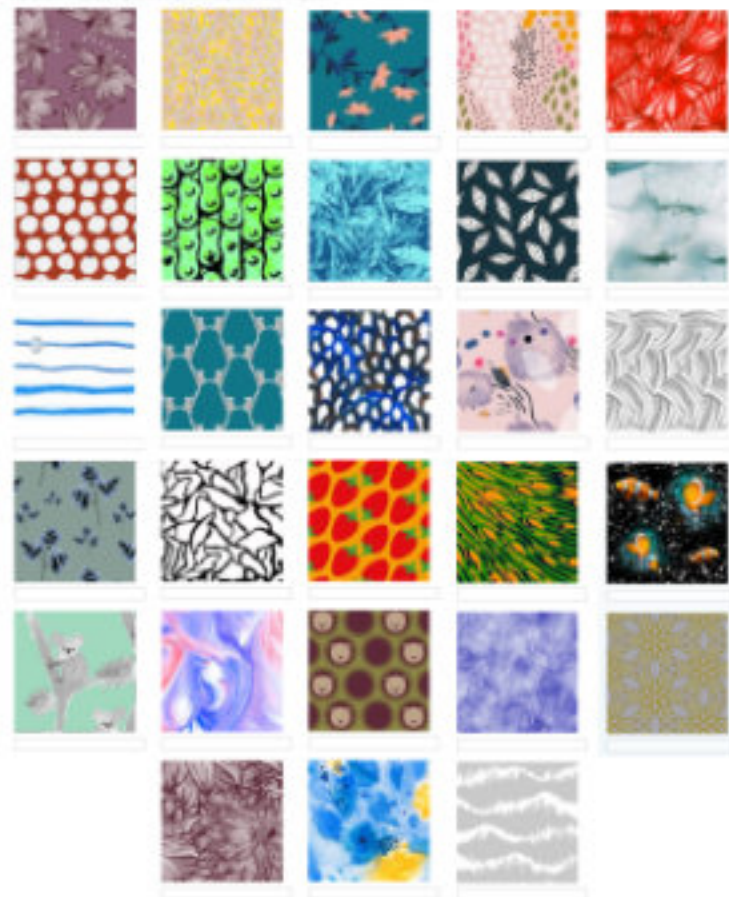

93. Näytteet luonnontekoisista kankaista, joita käytettiin vaivastalon kankien työstämisessä ja joiden avulla koulutettiin kankien työstämisessä. Kankien työstäminen oli tärkeä osa koulutusta, ja kankien työstäminen oli tärkeä osa koulutusta.

12. Valitse sopivimmat 15 kuvaa yhden esittelykuvasta luopuen.*

poistettavien kuvien sijasta lisäksesi valitset kuvan, jota pidät jättäväsi pois alle olevien valittavien joukosta. Poistettu kuva ei näy enää jättämällä jättänyt alla olevissa.

13. Mikä kuvasta esittelykuvasta jättäisit pois?

14. Mikä kuvasta esittelykuvasta jättäisit pois?

15. Mikä on valittu?*

	En tiedä / Ei mitään	Ennen	Nyt	Ennen
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐

16. Jos valitset useampia, Mikä on valittu?*

	En tiedä / Ei mitään	Ennen	Nyt	Ennen
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐
Arkkitehtuurit	☐	☐	☐	☐

17. Mikä on valittu? valitse sopivimmat kolme kuvasta jättäen pois kaksi kuvasta?

- ☐ Ei mitään
☐ Ennen
☐ Nyt